

Kľúčové slová: prerušenie konania

Vzťah k právnej úprave: čl. 125, čl. 144 ods. 2 Ústavy; § 25, § 100 ods. 1 písm. b) Správneho súdneho poriadku; § 162 ods. 3 Civilného sporového poriadku

Právna veta

Aj v konaní pred správnym súdom sa pri aplikácii § 25 Správneho súdneho poriadku použije § 162 ods. 3 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 100 ods. 1 písm. b) Správneho súdneho poriadku súd rozhodne spolu s rozhodnutím vo veci samej.

[uznesenie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Sžsk 133/2020 z 30. septembra 2021: predsedníčka senátu JUDr. Zdenka Reisenauerová, sudcovia JUDr. Jana Martinčeková a Mgr. Michal Novotný (sudca spravodajca)]

Vymedzenie veci

Konanie pred správnym súdom

1. Žalobca sa správnou žalobou v sociálnych veciach domáhal, aby správny súd „do doby právoplatného skončenia súdneho konania 12Sa/6/2017 a č. 28Sa/17/2019... pozastavil právoplatnosť“ rozhodnutia žalovaného zo 4. novembra 2019 č. k. PV 912/00085/2019, ktorým žalovaný zamietol námietky žalobcu a potvrdil výkaz nedoplatkov ďalšieho účastníka z 23. mája 2019, ktorým bol žalobcovi predpísaný nedoplatok na poistnom z ročného zúčtovania poistného za rok 2018. Zároveň sa žalobca tou istou žalobou domáhal, aby správny súd na rovnaký čas nariadil žalovanému pozastaviť právoplatnosť budúcich výkazov nedoplatkov. Pokiaľ by správny súd nesúhlasil s pozastavením platnosti, žiadal žalobca, aby sa obrátil na Ústavný súd Slovenskej republiky a prerušil konanie z dôvodu nesúladu zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení v znení neskorších predpisov s Listinou základných práv a slobôd. Dôvody, v ktorých žalobca videl tento nesúlad, v návrhu podrobne rozviedol.

2. Správny súd (...) II. zamietol tiež návrh na prerušenie konania. Vo vzťahu k tomuto výroku poukázal v podstate len na to, že na prerušenie konania nemá účastník právny nárok. Prerušenie závisí od úvahy súdu, ktorý v danej veci dôvod na takýto postup nezistil.

Kasačná sťažnosť a vyjadrenia k nej

3. Včas podanou kasačnou sťažnosťou žalobca navrhol vyhovieť jeho návrhu na prerušenie konania, eventuálne vysloviť, že žalovaný a ďalší účastník porušujú práva žalobcu, preto sú platobné výmery a výkazy nedoplatkov nezákonné a neplatné. Správny súd podľa neho nerešpektoval sľub sudcu, nezohľadnil existenciu konania sp. zn. 12 Sa 6/2017, pričom v jeden deň doručil žalobcovi uznesenie o pribratí ďalšieho účastníka, vyjadrenie účastníka a aj napadnuté uznesenie. Správny súd sa mal oboznámiť s uvedeným konaním a tam uvedenými argumentami. Napriek tomu však žalobcovi nepredložil ani jeden argument, prečo k porušovaniu základných práv nedochádza, neodcitol jediný

záväzný dokument. Ak také argumenty súd nemal, mal sa obrátiť na ústavný súd. Správny súd nezohľadnil, že podstatou veci je porušovanie práv žalobcu, nijako sa nevyjadril k samotnej Listine základných práv a slobôd, hoci k ich rešpektovaniu každého sudcu zaväzuje jeho sľub. Súd aj žalovaný hľadia len na zákony č. 580/2004 Z. z. a zákony č. 581/2004 Z. z. a nehladia na to, že porušujú práva žalobcu. Neodôvodnením svojho rozhodnutia správny súd znemožnil žalobcovi naplnenie procesných práv, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Okrem týchto dôvodov žalobca doplnil obsiahlu argumentáciu o význame Listiny základných práv a slobôd v prerokúvanej veci.

4. Žalovaný ani ďalší účastník konania sa k podanej kasačnej sťažnosti nevyjadrili.

Z odôvodnenia rozhodnutia

Posúdenie veci kasačným súdom

7. Podľa § 100 ods. 1 písm. b) SSP správny súd konanie uznesením preruší, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v takom prípade podá ústavnému súdu návrh na začatie konania podľa čl. 125 ústavy. Citované ustanovenie je zákonnou realizáciou ustanovenia čl. 144 ods. 2 ústavy, ktoré ukladá súdu prerušiť konanie a podať návrh na ústavný súd, ak dospeje k záveru o nesúlade medzi právnymi predpismi. Správny súd odoprel prerušiť konanie podľa týchto ustanovení v podstate z dôvodu, že podľa neho toto prerušenie závisí od úvahy súdu. Takýto záver v zásade zodpovedá judikatúre ústavného súdu (porov. uznesenia sp. zn. III. ÚS 99/08 alebo I. ÚS 53/2010). Správny súd však pochybil, ak takéto uznesenie vydal bez väzby na rozhodnutie vo veci samej.

8. Podľa § 25 SSP platí, že ak on sám neustanovuje inak, použijú sa na konanie pred správnym súdom primerane ustanovenia prvej a druhej časti (t. j. § 1 až 264) Civilného sporového poriadku. Ustanovenie § 100 ods. 1 SSP upravuje síce osobitne dôvody prerušenia konania, v žiadnom svojom ustanovení však neupravuje postup, akým súd o prerušení konania rozhoduje. Preto sa aj v konaní pred správnym súdom použije ustanovenie § 162 ods. 3 CSP, podľa ktorého o zamietnutí návrhu na prerušenie konania súd rozhodne spolu s rozhodnutím vo veci samej. Na aplikáciu tohto ustanovenia výslovne odkazuje aj dôvodová správa k § 100 vládneho návrhu Správneho súdneho poriadku (Národná rada Slovenskej republiky, VI. volebné obdobie, tlač 1335). Práve v rozhodnutí vo veci samej totiž súd vyloží jednotlivé ustanovenia právnych predpisov, ktoré sa aplikujú na vec samu, a v tejto súvislosti aj odôvodní, prečo ich nepovažuje za nesúladné s nadradenými právnymi predpismi v zmysle čl. 125 ústavy. Okrem toho sa týmto postupom podporuje hospodárnosť konania, aby kasačnými sťažnosťami proti takýmto uzneseniam nebolo zbytočne zdržované rozhodovanie vo veci samej.

Záver

9. Správny súd teda nerozhodol správne, ak napadnutým uznesením zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania podľa § 100 ods. 1 písm. b) SSP bez väzby na rozhodnutie vo veci samej. Kasačná sťažnosť žalobcu je teda - bez ohľadu na ním uplatnené sťažnostné body - dôvodná, a preto kasačný súd podľa § 462 ods. 1 SSP napadnuté uznesenie v tejto časti zrušil a vec vrátil správne súdu na ďalšie konanie. Správny súd bude teda ďalej konať o správnej žalobe žalobcu a pokiaľ po prejednaní veci nezistí, že sú tu dôvody na prerušenie konania a podanie návrhu ústavnému súdu podľa čl. 125 ústavy, rozhodne o zamietnutí návrhu žalobcu v rozhodnutí (rozsudku) vo veci samej.